

Život Johanky z Arku

Ján Dostál

FRANCÚZSKO NA ZAČIATKU 15. STOROČIA

Boj o moc medzi vojvodom z Orléans a burgundským vojvodom pod slabomyseľným kráľom Karolom VI. V roku 1407 mier, spoločné spoločenstvo, ale o niekoľko dní neskôr sluhovia burgundského vojvodu v noci zabili na ulici vojvodu z Orléans, kráľovho brata. Vypukla vojna, burgundský vojvoda privolal na pomoc anglického kráľa Henricha V. a Spojené sily porazili francúzsku armádu pri Agincourte v roku 1415.

1419 nový pokus o zmierenie, dauphin Karol a Ján bez strachu sa stretli na moste Montereau; Dauphinova družina zbila Jána rovnakým spôsobom, ako bol zbitý vojvoda z Orléans.

V roku 1420, na podnet kráľovnej Izabely, Karol VI. uzavrel zmluvu s anglickým kráľom v Troyes. Podľa nej bol Dauphin zbavený nástupníctva. Bolo dohodnuté manželstvo medzi anglickou kráľovnou a dauphinovou sestrou Katarínou a dedičské právo prešlo na potomkov. Medzitým Dauphin zostalo len územie južne od Loiry.

Dauphinovi poradcovia sa neustále snažili získať Filipa, burgundského vojvodu (syna Janova), zatiaľ čo boli zapojení do súkromných vojen s francúzskymi šľachticmi, inak naklonenými Dauphinovi, a boli v kontakte s nepriateľským táborom.

V roku 1422 zomreli Karol VI. aj Henrich V. (jeho deväťmesačný syn mal byť korunovaný za francúzskeho kráľa v Remeši). Ale vojvoda z Bedfordu, vrah Henricha V., zhromaždil vojakov, aby najprv úplne zlomil moc Dauphinovej strany. Dauphin, ktorému chýbali vojaci, zásoby a peniaze, sa zdal byť odsúdený na nevyhnutnú porážku.

DETSTVO

Jana sa narodila 6. januára 1412 v dedine Domrémy, kde dodnes ukazujú jej rodný dom a dedinský kostol, ktorý navštevovala. Jeho otec bol bohatý farmár, matka zbožná a pracovitá žena. Joan bola od mladého veku držaná v práci doma a na poli, vedela šiť a ukrývať sa a bola plná oddanej zbožnosti. Často opúšťala hry s inými dievčatami, aby sa modlila alebo navštívila kostol alebo kaplnku. Rada sa starala o chorých, poskytovala ubytovanie cestujúcim a často dávala ženám svoju posteľ.

V regióne bolo stále veľa legiend. Joan sa hrávala s ostatnými dievčatami pri studni pod starým stromom zvaným Rozprávkový strom. "Strom a studňa boli zahalené legendami; Joan počula, že ľudia, ktorí boli chorí horúčkou, pili vodu zo studne, aby sa uzdravili, a keď mohli opustiť svoje posteľe, išli na prechádzku blízko stromu. Starí ľudia hovorili, že sa tam objavili víly a jej krstná mama, Joan Aubery, dokonca tvrdila, že ich sama videla." - "Podľa starodávneho zvyku deti vždy prichádzali k buku v pôstnu nedeľu Laetare*, tancovali okolo stromu a spievali... Joan sa vždy zúčastňovala; spievala a tancovala s ostatnými a omotávala vence okolo ctihodného storočného kmeňa." Katolícky kronikár však okamžite dodáva: "Nikto v ňom nevidel poverčivé zvyky a ich potešenie nemalo nič spoločné s detskými rozprávkami, podľa ktorých strom a prameň mali obývať víly."

Podobné legendy boli spojené s hájom neďaleko Blois, kde Joan niekedy chodila do pustovne zasvätej Panne Márii. "Bolo by to hanebné ohováranie, akoby ona sama verila týmto hlúpym príbehom," dodáva kronikár.

O háji v Chesnu, kde hrávala, kolovalo staré proroctvo, že v blízkosti lesa zvaného Bois-Chesnu sa narodí panna, ktorá bude konať veľké skutky. Ďalšie proroctvo bolo toho času: "Žena zničila Francúzsko a panna lotrinského znamenia ju znova zachráni."

Robert de Baudricourt, guvernér neďalekého opevneného mesta Vaucouleurs, stál pri Dauphinovi, rovnako ako obyvatelia Domrémy. Okolitá krajina však bola čiastočne pod mocou Burgundska, a tak vojna zasiahla aj obec. Raz bol vyplienený, raz obyvateľstvo na čas utiekol.

STRAŠIDLO

"Keď mala Joan 13 rokov, raz pracovala v otcovej záhrade celé leto; Bolo asi poludnie." —
"Preniknutá úžasnou horlivosťou a nenačasovateľným nadšením sa v ten deň zriekla jedla a dokonca aj pitia, čo nikdy predtým neurobila." Práve zaznelo poludňajšie zvonenie. "Zrazu začula zvláštny, jasne naplnený hlas napravo od nej, ktorý hovoril: 'Joan, buď statočná! Boh vás povedie a pomôže vám vo všetkom, čo robíte.' Toto jej bolo povedané pri tomto prvom zjavení a Joan bola spočiatku veľmi znepokojená, ale bola presvedčená, že hlas prichádza od Boha a že Boh od nej bude žiadať niečo veľké; a sľúbila, že zachová panenstvo, pokiaľ sa to bude páčiť Bohu."

"Čoskoro potom znova počula hlas; A keď to počula tretíkrát, vedela, že je to hlas anjela." Potom začala rozpoznávať postavu v žiari, obklopenú veľkým počtom ďalších bytostí. Jedného dňa jej táto postava povedala: "Som Michael, strážny patrón Francúzska." Joan pokľakla. Archanjel pokračoval: "Pán Boh má veľký súcit s touto nešťastnou krajinou." Povedal jej o postavení francúzskeho kráľovstva, ale že Boh poslal archanjela Michala, aby ohlásil blížiacu sa spásu nešťastnej krajine a pripravil pre neho nástroj oslobodenia. A že ona sama by mala ísť a oslobodiť Francúzsko.

Výmenou za rozhovor s ňou Michael sľúbil, že z neba budú poslaní dvaja svätí, aby jej poradili. "A skutočne videla dvoch svätcov v žiarivých rúchach, ozdobených krásnymi korunami, a hovorili k nej láskavým a sladkým hlasom... Počas troch rokov ju svätí takto poučovali a povzbudzovali, aby zdokonaľovala svoj život modlitbou, meditáciou a pestovaním čností. Hlasy boli čoraz naliehavejšie, ale Jana sa bála komukoľvek povedať o svojom božskom poslaní" (sv. Katarína a sv. Margita).

"Od dvoch rokov Joaninho otca trápili zvláštne sny. Často videl svoje milované dieťa v spánku na vojnovom tátošovi. Akokoľvek sa snažil ignorovať tieto desivé obrazy, stále ho prenasledovali a vrhali pochmúrne tiene na jeho život. Jedného rána mu prišiel na myseľ obzvlášť živý sen a rozprávajúc to svojej žene, povedal: Keby som bol vedel, že moje sny sa majú splniť, bol by som radšej, keby Johanku hodili do vody jej bratia, a keby sa vzbúrili, dokonca aj vlastnou rukou by som ju zabil."

PRVÉ KROKY

Na jar roku 1428 svätec nariadil Joan, aby išla za guvernérom Baudricourtom a povedala mu, že Boh pošle pomoc dauphinovi a že ho povedie k víťazstvu. Požiadala rodičov o povolenie navštíviť strýka Duranta, muža dôverujúceho a nadšeného všetkým ušľachtilým a pre oslobodenie Francúzska. Presvedčila ho o svojom poslaní a požiadala ho, aby ju sprevádzal na Baudricourt. Išli k nemu a jeho strýko požiadala o vypočutie Joan a dodal, že Joan sa ho odvážila nájsť medzi všetkými svojimi vojakmi a dôstojníkmi.

Jana ho skutočne spoznala medzi všetkými a prosila, aby ho predstavili Karolovi VII. Guvernér bol prekvapený, ale sľúbil, že sa opýta na súde. Odpoveď, ktorá prišla krátko potom, bola nie. Baudricourt si zavola Duranta a povedal: "Tvoja neter musela stratíť zmysly. Dajte jej niekoľko dôkladných faciek a pošlite ju domov k rodičom."

Na jeseň roku 1428 Angličania obliehali Orléans, ktorý považovali za kľúč k dobytiu zvyšku Francúzska. Orléans leží na pravom (severnom) brehu Loiry. Tam, kde k nemu viedol most cez Loiru, sa Angličania opevnili na ľavom brehu mostnými vežami a neďaleko v zbúranom augustiniánskom kláštore. Na západe postavili pevnosť na ruinách kostola sv. Vavrince, na severe na ceste do Paríža a na východe opevnili strmý kopec Saint Loup. Medzi týmito pevnosťami vzniklo množstvo menších bášť. Iba háj severne od mesta zostal neopevnený, ale Angličania ho sledovali.

Joanine zjavenia sa opakovali každý deň, svätí ju poučili o udalostiach a prikázali jej odísť. Požiadala svojho strýka, aby jej poslal správu a navždy sa rozlúčila s domovom. Ona a jej strýko zostali vo Vaucouleurs, ale Robert Baudricourt ju opäť odmietol. Chcela teda ísť priamo ku kráľovi, ale cestou sa jej v kaplnke zjavili svätí. Povedali jej, že musí prekonať guvernérovu neústupnosť.

Získala niekoľko priateľov, ktorí sa opäť prihovárali u Baudricourta v jej mene. Obyvatelia Vaucouleurs, pohnutí jej zbožnosťou a nadšením, zložili sa, aby jej poskytlí výzbroj a kone na cestu.

"Ale stalo sa, že Dauphinova armáda čelila v boji Angličanom, ktorí niesli zásobu pôstneho jedla armáde obliehajúcej Orléans (...), a v tejto bitke, nazývanej "sled", bola Dauphinova armáda opäť porazená kvôli nerozvážnosti svojich vodcov, hoci bola oveľa silnejšia. A hovorí sa, že práve v ten deň prišla Johanka k pánovi Robertovi a povedala mu: "V mene Boha príliš napínaš svoje svedomie, že ma neposielaš ku kráľovi, lebo dnes utrpel veľkú škodu v Orléans a stratí ešte viac, ak ma k nemu čoskoro nepošleš." A tiež sa hovorí, že o niekoľko dní neskôr prišiel k pánovi Robertovi posol so správou o "bitke sled'ov". A potom sa hovorí, že pán Robert zmenil názor na Joan." Nechal ju kňazom pokropiť a prekliať, ale keď prešla skúškou, poslal ju ku kráľovi do Chinonu. To bolo vo februári 1429. To, čo stále opakovala, sa splnilo: že musí byť s kráľom skôr, ako vyprší polovica jej pôstu.

U KRÁĽA

Cestou Joan, ktorá nevedela čítať ani písať, nechala kráľovi napísať tento list: "Precestovala som päťdesiat míľ, aby som dosiahla Vaše Veličenstvo, a to preto, lebo ti, ó kráľ, musím povedať úžasné veci. Ako dôkaz môjho božského poslania vás nájdem medzi všetkými, ktorí vás obklopujú."

Keď sa blížili k dvoru, stretol ich jazdec, vyčítal jej to a rúhal sa Bohu. Joan sa na neho pozrela a povedala: "Zastav sa v mene Boha! Popieraš to a rúhaš sa tomu a si tak blízko smrti!" Keď sa zotmelo, tento jazdec zišiel z cesty, spadol do vody a utopil sa.

Hneď ako vstúpili do audienčnej miestnosti, Joan išla priamo k dauphinovi, ktorý stál prezlečený medzi dvoranmi, poklonila sa mu a povedala: "Najmilostivejší Dauphine, prichádzam od Boha, aby som pomohla tebe a tvojmu kráľovstvu!" Dauphin ju potom vzal nabok, spochybnil jej otázky a nariadil, aby bola ubytovaná na hrade. Joan chcela okamžite pochodovať do Orléans, ale kráľovi poradcovia sa dlho radili a nakoniec ju poslali do mesta Poitiers, aby ju otestovali majstri univerzity. "Nepoznám ani abecedu," povedala Joan. "Prichádzam od Kráľa nebies, aby som prerušil obliehanie Orléans a viedol kráľa do Remeša, kde bude korunovaný a hodovaný."

Keď bola v Poitiers, hrnuli sa k nej zástupy zbožných ľudí. Okrem majstrov ju mali vyšetrovať členovia dvora a cudné dámy mali skúmať jej morálku. Na otázku, prečo nosí pánske oblečenie, odpovedala: "Chápem, že sa vám to zdá zvláštne, a oprávnene; ale keďže mám slúžiť vznešenému dauphinovi v boji, musím sa obliecť tak, ako sa na vojaka patrí; A ak budem v armáde v mužskom oblečení, zabudnú, že som žena. Myslím, že takto si zachovám panenstvo v myšlienkach a skutkoch."

Dominikánska komisia sa na ňu pýtala v jej rodisku. Nakoniec, po troch týždňoch, zbor lekárov vyniesol rozsudok, že v nej neobjavili ani najmenšiu nepravosť, a keďže oslobodenie Orléans malo byť dôkazom jej poslania, nech ju tam kráľ, dôverujúc Všemohúcemu Bohu, pošle tam. Pochybovať o tom by znamenalo byť nehodné Božej milosti.

Joan bola poslaná do Tours, aby vytvorila dobré brnenie. Svätí ju informovali, že meč bol pochovaný za oltárom v kostole sv. Kataríny vo Fierbois a že bol určený pre ňu. Našiel ho tam posol, ktorého poslala Johanka; Na rukoväti bolo vyrytých päť krížov. Dala si tiež vyrobiť štandardu podľa príkazov svätých: v oblakoch bol Boh s dvoma anjelmi, nápis: "Ježiš! Mária!" a na druhej strane erb Francúzska, nesený dvoma anjelmi. Joan musela byť veľmi spokojná s maliarom, ktorý to všetko urobil, pretože v januári nasledujúceho roku požiadala svoju dcéru o 100 toliarov z mesta Tours za jej svadobné vybavenie.

Kráľ ju vymenoval za stály sprievod - nositeľov štítov, pagerov, kaplána, jej dvoch bratov a dvoch priateľov. Panna odišla do Blois, kde bolo miesto zhromažďovania armády. Keď videla morálny a náboženský úpadok armády, najprv usporiadala spoločné modlitby a hymny so zborom duchovných. "Nech sa s nami nezjednotí nikto," povedala, "kto by sa nezmieril so svojim Stvoriteľom. Prítomné kňazstvo je pripravené vysluhovať sviatosť svätého pokánia." V srdciach vojakov ožilo náboženské nadšenie a takmer celá armáda sa priznala a pristúpila k Pánovmu stolu.

Joan o sebe povedala: "Zachránime Orléans a obrátíme Angličanov na let. A ja sám budem zranený šípom v zmätku pred mestom, ale nezomriem na to a kráľ bude korunovaný v Remeši toto leto."

ORLEANS

Pred pochodom na pomoc Orléansovi mala Joan napísaný list, v ktorom vyzývala Angličanov, aby opustili Francúzsko. List začína: "Ježiš! Maria! Ó, kráľ Anglicka, a ty, vojvoda z Bedfordu (séria mien) - zdôvodnite sa kráľovi nebies a môjmu kráľovskému pánovi! Panne poslanej Bohom odovzdajte kľúče od všetkých našich verných miest, ktorých ste sa nezákonne zmocnili vo Francúzsku! Prichádza na príkaz Boží nárokovať si kráľovské práva a mier je pripravený uzavrieť s vami, ak chcete, to znamená, ak opustíte celé francúzske územie a napravíte škody, ktoré nám boli opäť spôsobené..." Ešte jeden citát z listu: "Nemysli si, Sire, že si osvojiš francúzske kráľovstvo s pomocou Boha, ktorý je Kráľom nebies a Synom Márie. Prijme ich kráľ Karol, zákonný a právoplatný dedič, taká je vôľa Najvyššieho, ktorú zjavil kráľovi skrze Pannu; môj kráľ oslávi svoj vstup do Paríža vo veľkom sprievode. Ale ak neveríš tomu, čo ti Boh dáva skrze Pannu, naše rany ťa stretnú... A verte tiež, že Boh dá Panne oveľa viac bojovníkov, ako môžete získať proti nej a jej statočným kamarátom v boji. Potom sa určite ukáže a potvrdí, kto má pravdu, či Boh na nebesiach alebo vy."

28. apríla 1429 pochodovala armáda so zásobami Orléans z Blois, vedená kňazmi, ktorí spievali Veni Creator a ďalšie piesne. Joan chcela, aby sa tiahla od západu pozdĺž pravého brehu Loiry priamo do mesta. Ale vodcovia armády, bez jej vedomia, súhlasili, že sa vyhnú najväčšej sile Angličanov, chodiť po ľavom brehu a potom prejsť cez jedlo do mesta z východu. Keď dorazili na miesto, kde boli lode pripravené, fúkal prudký východný vietor, ktorý znemožnil prechod. "Rada nášho Pána je múdrejšia ako vaša," povedala Joan. "Chceli ste ma oklamať, a doteraz ste klamali len seba, pretože vám prinášam najlepšiu pomoc, akú kedy rytier alebo mesto dostalo, a to je pomoc nebeského Kráľa." Veliteľovi posádky, ktorý sa volal Dunois, povedala: "Ničoho sa neboj. Vietor sa otočí a všetko pôjde dobre." Tak sa aj stalo. Zásoby boli dodané do mesta, armáda sa vrátila do Blois, pretože nikde medzi Blois a Orléans nebol most cez Loiru.

Dievčina išla do mesta s grófom Dunoisom po svojom boku, v sprievode podobnom fakle, a obyvateľstvo ju privítalo s veľkým jasotom. Jej prvá cesta viedla do chrámu. Počas niekoľkých dní,

ktoré zostali do návratu armády, zopakovala výzvu Angličanom, aby sa stiahli, ale oni odpovedali: "Myslíte si, že sa vzdáme žene?"

Namiesto sklúčenej nálady v Orléans bolo veľké nadšenie pre boj.

OSLOBODENIE ORLÉANS

4. mája sa armáda vrátila z Blois. Joan ich privítala a potom si ľahla na odpočinok. Medzitým sa veliteľia rozhodli zaútočiť na pevnosť Saint-Loup na východe bez nej. Tak sa aj stalo.

Zrazu sa dievčina prebudila a zavolala na panovníka, aby si obliekol brnenie, a cválala priamo na bojisko, hoci touto cestou nikdy predtým nešla a nikdy sa nikoho nepýtala na cestu. Keď prišla na bojisko, zakázala drancovanie kostola, ktorý patril k opevneniu, a povzbudila vojakov, aby zaútočili na hradby. Podarilo sa im to pred príchodom anglických posíl. Joan sa rozplakala, keď sa dozvedela, že Francúzi zabili väzňov a ona sama zachránila niekoľko Angličanov, ktorí sa obliekli do rúcha omše v kostole.

Nasledujúci deň bol sviatok Nanebovstúpenia a Jana ustanovila, že tento deň sa nemá bojovať, ale aby sa armáda pripravila na boj s povesťou a modlitbou; Nikto nesmel ísť do boja, kto sa nepriznal. Dala Angličanom novú výzvu, aby sa stiahli; dala ho vystreliť šípom k opevneným Vížkam. Angličania, keď prevzali správu, kričali: "Nové správy od kurvy Armagnac." Jana začala plakať a volala Boha ako svedka svojej nevinu. Medzitým sa veliteľia rozhodli začať klamlivý útok na pevnosť svätého Vavrincea, ale s hlavnými silami, že zaútočia na Vížky. Chceli poslať Johanku iba k svätému Vavrincovi. Joan však uhádla, že pred ňou niečo skrývajú a prinútila ich zmeniť svoje plány.

Nasledujúci deň pochodovali proti augustiniánskej pevnosti a dobyli ju. Keď sa dievča vrátilo do mesta so slávou, veliteľia jej povedali, že považujú jej úspechy za dôkaz Božej milosti, ale že teraz navrhli prerušiť bitku, kým neprídu posily od kráľa. "Sedeli ste v rade," odpovedala. "Ja tiež. Vedzte, že zámery môjho Pána budú splnené do bodky, ale vaša rada sa rozpadne na nič." A opäť predpovedala, že na druhý deň bude zranená.

7. mája vstala pred východom slnka, zúčastnila sa omše a obliekla sa do brnenia. Keď ju požiadali, aby pred odchodom niečo zjedla, povedala: "Budem jesť, keď sa vrátim a privediem Godona k tvojmu stolu" (posmešné meno angličtiny). V ten deň sa Francúzi ponáhľali z dvoch strán do Vížok, z mesta a z druhého brehu, kde bola Johanka. Francúzi sa celé hodiny márne snažili zmenšiť steny. Nakoniec sa Joan hodila pod steny. Dážď šípov zasypal dievčinu a Angličania sa ponáhľali po nábřeží, aby ju dobili. Potom ju John de Gamaches, ktorý bol jej najväčším protivníkom v rade, prerezal a ponúkol jej svojho koňa. "Prijmi to, ty statočný bojovník, a nech medzi nami nie je ani hnev, ani horkosť." Samotná Panna po krátkej modlitbe vytiahla šíp a bola liečená. Dunois však zaznela trúbka, aby ustúpil. Boj sa zdal byť prehratý. Panna sa krátko pomodlila a potom sa obrátila k Dunoisovi, aby odvolal rozkaz na ústup a urobil ešte jeden útok.

Zatiaľ čo Panna Mária vyjednávala, Baskička stála bokom a držala svoju štandardu. D'Aulon (jej panovníčka) sa na neho pozrela a mala nápad. Keď k nemu prišiel, povedal: "Ak zosadnem z koňa a pôjdem k samému múru, budeš ma nasledovať?" - "Pôjdem," povedal Bask. D'Aulon zostúpil z koňa a štítu a hodil sa do priekopy. Baskičko s transparentom ho nasledovalo. Keď to Joan videla, opustila rokovania s Dunoisom a išla za nimi a zavolala vojakov, aby ju nasledovali. Keď sa okolo nej začali zhromažďovať, povedala im: "Pozorne sledujte, keď sa zástava dotkne steny, a buďte pripravení! Prešlo niekoľko sekúnd napätia bez dychu a potom vojaci začali kričať: . Banner sa dotýka stien! - . Veže sú tvoje! zvolala Johanka silným hlasom. Vojaci sa vrhli na steny, okamžite ich zliezli dole (akoby to boli schody, dodáva kronikár) a zaútočili na prekvapených Angličanov, ktorí si mysleli, že bitka sa skončila. Útok bol taký prudký, že trval len krátku chvíľu; tí, ktorí boli vzadu, potom začali

utekať po drevenom moste cez priekopu do Vížeka. Medzitým však tí, ktorí útočili z druhej strany mosta, vymysleli plán na odrezanie Reduty od veží; A pustili loď pod drevený most, ktorý ich spájal, plný horiacej smoly a iných zápalných látok, takže most začal tieť. A stalo sa, že práve v tej chvíli sa na neho vrhli utekajúci Angličania a pod nimi sa zrútil most a celý zástup padol do priekopy a biedne zahynul."

Potom bol rýchlo dobytý vlastný Vížek.

Nasledujúci deň anglický generál zaznel trúbkou, aby ustúpil z mesta. Naposledy zoradil svoju armádu a ponúkol Francúzom boj na otvorenom poli. Ale Joan povedala, že je Božou vôľou, aby im umožnili voľný prechod.

Keďže bola nedeľa, deň Pána, a všetci potrebovali dar osvietenia Ducha Svätého a Božiu pomoc, Jana dala postaviť oltár pod holým nebom, kľáčala so všetkým svojím ľudom a s obyvateľmi Orléans a bola prítomná v zbožnosti a pokore na dvoch svätých omšiach. Napriek toľkým ľuďom bolo dookola úplné ticho, takže Angličania, plní úžasu a obdivu, sa neodvážili rušiť služby Božie."

ĎALŠIE VÍŤAZSTVO

Joan bola odteraz nazývaná Orleánska slúžka. James Gélú, arcibiskup z Embrunu, vydal pojednanie dokazujúce božské poslanie Joan a zároveň veľký a zbožný kancelár Gerson vydal knihu "Zázrak" o oslobodení Orléans, kde ju vychvaľuje nadšenými slovami. Panna Mária naliehala na dauphina, aby okamžite išiel na korunováciu v Remeši; Ponáhľala sa, pretože vedela a často hovorila, že jej zostáva len rok života. Kráľ však nakoniec súhlasil len pod podmienkou, že Joan vyženie Angličanov zo všetkých ich opevnených pozícií na pravom brehu Loiry. Francúzi márne obliehali mesto Jargeau. Joan súhlasila.

Predtým, ako odišla do Orléans s malou armádou, bol k nej privedený kôň, ale odhodil ho natoľko, že ho nebolo možné namontovať. "Veď ho ku krížu," povedala. A hľa, keď dosiahli kríž, žrebec stál nehybne a nehybne.

Zajali Jargeau za dva dni. Joan zachránila život svojmu spoluveliteľovi, grófovi z Alençon. Predtým, ako sa vydali na túto expedíciu, sľúbila jeho žene, že ho privedie späť k nej bez ujmy. Teraz, pod delostreleckou paľbou, na neho zrazu zakričala, aby odstúpil. Gróf sa uhýbal a v súčasnosti bol guľkou zabitý ďalší šľachtic, ktorý stál na jeho mieste.

Joan, ktorá sama vyliezla po rebríku, bola zasiahnutá veľkým balvanom v prilbe a stiahnutá, ale okamžite sa znova zdvihla a povzbudila svoju armádu. Angličania ustúpili, ale boli zajatí so svojím veliteľom.

Pri Meungu dievčina dobyla predmostie, ale nedobyla mestá, ale pochodovala proti Beaugency, ktorú získala bez boja, pretože Angličania ich evakovali. Veľká anglická armáda, ktorá mala prispieť Meungovi, sa vrátila späť do Paríža, keď sa velitelia dozvedeli o páde Beaugency. Francúzi vyšli proti tejto armáde. "Dobre si utiahnite ostrohy," naliehala Joan na grófa d'Alencon. "Máme utiecť pred nepriateľom?" spýtal sa gróf. "Nie, ale budete musieť byť schopní ho rýchlo prenasledovať," odpovedala.

V čele anglickej armády jazdil jazdec s bielym štandardom ako smerovník, za ním predvoj, potom hlavná armáda a zozadu bola armáda pokrytá lukostrelcami. Anglický veliteľ Talbot sa dozvedel, že sa blížia Francúzi, a tajne umiestnil lukostrelcov, aby ich prepadli, a medzitým chcel zorganizovať hlavnú armádu na bitku. Ale blížiaci sa Francúzi vyľakali jeleňa, ktorý vyskočil medzi lukostrelcov, ktorí nerozvážne vypustili lovecký pokrik. Francúzi boli upozornení a rýchlo zničili lukostrelcov.

Medzitým veliteľ anglickej pomocnej armády Fastolf cválal so svojou družinou do predvoja, aby ho zastavil. Ale jazdec s bielym transparentom si myslel, že sa blíži nepriateľ, a rýchlo sa vydal smerom k Parížu a s ním celý predvoj. A predtým, ako bola zorganizovaná hlavná pechota, francúzska jazda ju rozptýlila a zachytila Talbota v procese.

Joan si dávala veľký pozor, "aby sa so zajatcami dobre zaobchádzalo. Vojak smrteľne zranil anglickú väzenkyňu v hneve pred jej očami; a zoskočila z koňa a objala hlavu zraneného muža, a dávajúc mu myseľ, prikázala mu, aby sa priznal, čo aj urobil; A tak mu uľahčila poslednú hodinu."

Dôsledky tohto víťazstva v Patay boli ďalekosiahle. Obyvatelia okolitých miest sa začali búriť a niektoré anglické posádky boli nútené odísť. Mesto Janville, kde bol uložený anglický vojnový poklad, odmietlo otvoriť svoje brány Angličanom.

KORUNOVÁCIA V REMEŠI

Joan opäť trvala na tom, aby Dauphin pochodoval na korunováciu v Remeši a nakoniec prekonal odpor kráľových poradcov. Sľúbila, že mu uvoľní cestu. Mesto Tournai sa vzdalo bez boja. Mesto Auxerre bez jej vedomia podplatilo predsedu kráľovskej rady a dosiahlo, že nebude musieť odovzdať kľúče, ale prispeje iba peňažným darom na zmiernenie nedostatku potravín v armáde. Mesto Troyes odmietlo otvoriť brány. Mešťania, považujúc pannu za služobnicu diabla, poslali brata Richarda, slávneho kazateľa, aby na ňu uvrhol kúzlo. Keď ju začal kropiť svätenou vodou, veselo naňho zavolala: "Pod' smelo, lebo neodletím!" Po rozhovore s ňou jej brat uveril.

Keď sa v armáde začal šíriť hlad, kráľovská rada bez Joan konzultovala, že armáda a kráľ sa vrátia. Jana sa však náhle objavila v rade a sľúbila kráľovi, že do troch dní oslávi vstup do mesta. A okamžite nariadila armáde, aby pripravila veľké množstvo zväzkov, ktorými sa vyplnia priekopy. Mešťania sledovali rušnú prácu z hradieb, a keď Johanka ráno zasypala priekopy a vyzvala na útok, mesto sa vzdalo bez boja. Kráľ tak 16. júla bez ďalších prekážok dorazil do Remeša a nasledujúci deň ho arcibiskup Rheims slávnostne korunoval za kráľa. Po obrade dievčina pokľakla, objala kráľove kolená a v slzách zvolala: "Vznešený kráľ, teraz sa splnila vôľa Božia, ktorý chcel, aby som prerušil obliehanie Orléans a priviedol ťa do tohto mesta, aby si mohol byť dôstojne korunovaný a aby si ukázal, že si pravý kráľ, ktorému patrí francúzske kráľovstvo podľa práv ľudí a Boha."

Už v Troyes navštívili Joan štyria vlasteneckí občania Domré a v Remeši sa Joan stretla so svojim milovaným otcom.

DOBÝVANIE PARÍŽA

Joan chcela okamžite ísť do Paríža. Kráľ sa však priklonil k názoru svojich poradcov a začal rokovať s burgundským vojvodom a snažil sa ho získať pre seba. Medzitým Paríž dostal nové posily z Anglicka.

Kráľ sa uspokojil s dobytím menších miest. Medzi nimi bolo aj mesto Beauvais, kde bol biskupom Pierre Cauchon, zbožný Angličan. Utekol z mesta, ale bol odhodlaný pomstiť sa.

Hoci kráľ robil jedno prímerie za druhým s Burgundňami, nakoniec súhlasil s tým, že nechá Joan pochodovať proti Parížu. Útok na Paríž sa zastavil v druhej priekope, naplnenej vodou. Joan skúšala jeho hĺbku tyčou svojho transparentu, keď ju šíp zasiahol nad kolenom. Napriek tomu zavolala vojakov, aby vyplnili priekopu a zaútočili na steny. Deň sa však chýlil ku koncu a napriek Joaninmu odporu vodcovia zatrubili, aby ustúpili. Nasledujúce ráno sa armáda opäť vydala do Paríža. Keď boli za hradbami, prišli poslovia od kráľa, ktorí im zakázali pokračovať v boji.

V Saint Denis Joan zavesila jedno zo svojich brnení a zachytila meče pri nohách obrazu Panny Márie. Zlomila svoj pôvodný meč, keď zbila dievča, ktoré s ním žilo v nemorálnosti medzi vojakmi pred Parížom.

ZAJATIE

Svätí, ktorí sa s Johankou stále rozprávali, jej už nedávali rady, kde by mala zasiahnuť v boji. A tak sa Joan podriadila plánom iných. Vojvoda d'Alen< požiadal ju, aby sa k nemu pripojila v kampani v Normandii, ale kráľovská rada odmietla povolenie. Nedovolilo jej to ani priniesť pomoc do miest na severe a východe. Po nejakom čase sa však rada rozhodla dobyť mestá Saint-Pierre-le-Moûtier a La Charita.

Fort Saint Pierre sa statočne bránil a Francúzi boli zatlačení späť do ústupu. Squire Aulon, ležiaci zranený neďaleko, videl dievčinu, ktorá zostala sama s tromi alebo štyrmi ľuďmi mimo hradieb mesta. Ignorujúc úder, nasadol na svojho koňa a zavolať na ňu, aby rýchlo ustúpila. "Preboha, si sám, nevidíš?" Joan si zložila prilbu a odpovedala: "Nie som úplne sama, mám po svojom boku päťdesiat tisíc bojovníkov, a preto neustúpim." Nariadila Aulonovi, aby zhromaždil utekajúcich a zásobil sa materiálom na vyplnenie priekopy, a potom vydala nový príkaz na útok a mesto bolo zajaté akoby mávnutím čarovného prútika.

V La Charita, po niekoľkých dňoch márneho obliehania, musela francúzska armáda ustúpiť pre úplný nedostatok peňazí a munície. To bola Joanina jediná porážka a nesmierne ju to trápilo.

Kráľ zušľachtiteľ vracajúcu sa Johanku v decembri 1429 a s ňou celú jej rodinu. Hlasy svätých však oznámili Johanke, že bude zajatá pred sv. Jánom.

Medzitým burgundský vojvoda získal od kráľa, že by mohol obsadiť mesto Compiègne, ktoré kontrolovalo cestu do Holandska, odkiaľ vojvoda poslal zásoby a posily do Paríža. Kráľ súhlasil, ale mesto odmietlo otvoriť brány vojvodovi. Vojvoda a Angličania obliehali mesto, Joan potom tajne viedla zbor francúzskej armády do mesta.

24. mája 1430 sa Joan rozhodla urobiť výpad proti nepriateľovi cez rieku. Odviezla späť Burgundánov, ale Angličania ju napadli zozadu a potom francúzska zadná stráž utiekla na most, aby sa dostala späť do mesta. Veliteľ mestskej posádky, aby zabránil vstupu Angličanov do mesta, dal tento padací most zdvihnúť, a zatiaľ čo vojaci vplávali do mesta v malých člnoch, Joan a jej jazdci zostali na bojisku, obklopení zo všetkých strán nepriateľom. Požiadali ju, aby sa vzdala, ale ona odmietla. Potom bola zrazená z koňa zozadu a zajatá.

Ján Luxemburský, ktorého bola väzňou, ju umiestnil ako prvú na hrad Beaulieu neďaleko Noyonu. Pokúsila sa utiecť tým, že oklamala svojich strážcov a zamkla ich vo veži; bola však chytená a odvezená na hrad Beure-voir, kde mala na starosti manželku Jána Luxemburského.

"Hrad bol blízko mesta Compiègne, a keď sa Joan dopyčovala, že mesto je v intenzívnom obklúčení a že proti nemu pochodujú nové anglické posily, veľmi sa starala o obklúčených a veľmi im chcela pomôcť; A rozhodla sa, že sa znova pokúsi utiecť tým, že sa spustí z okna veže, v ktorej bola uväznená. Hlasy jej to zakazovali a utešovali ju, že mesto nebude vzaté; ale tentoraz, po prvýkrát, vo svojom strachu a úzkosti, ich Joan neposlúchla a vyskočila z veže, rozkazujúc Bohu a Pannu Máriu. Ale bola potrestaná za svoju neposlušnosť, pretože sa počas skoku pomliaždila a zostala ležať pod vežou, takže bola znovu zajatá."

O niekoľko dní neskôr ho Ján Luxemburský predal Angličanom za 10 000 frankov. Vyzvali biskupa Cauchona, v ktorého bývalej diecéze Compiègne ležala, aby s ňou zriadil cirkevný súd pre herézu. Chceli dokázať, že boli porazení čarodejnicou.

CIRKEVNÝ SÚD

Joan mala byť legálne držaná v biskupskom väzení pod dohľadom žien, ale Angličania ju uväznili na hrade Rouen, zviazali jej nohy putami a nechali ju strážiť tromi brutálnymi vojakmi. Dosiahli to, aby kapitula v Rouene pridělila Cauchonovi časť svojej pôdy, pretože biskup mohol vykonávať súdnu moc iba v mieste, kde držal časť krajiny. Kráľ Karol, vedený svojou radou, neurobil nič, aby ochránil alebo vykúpil Pannu Máriu, a tak Cauchon zhromaždil zbor sudcov, o ktorých si myslel, že budú podľa jeho vôle. Bolo to začiatkom roku 1431. Vypočúvali ju znova a znova, ale Joan odmietla hovoriť o svojich zjaveniach. Keď nemohli zachytiť jej bludné názory, začali pre ňu klásť pasce.

"Ste v stave milosti?" spýtal sa napríklad Cauchon. "Ak nie som v stave milosti, nech ma do toho privedie Boh; Ak som, nech ma v tom nechá. Bola by som najúbohejšou ženou na svete, keby som vedela, že nie som v stave milosti. Ale keby som bol v smrteľnom hriechu, hlasy by ku mne neprehovorili."

Chceli ju usvedčiť z toho, že sa oddáva poverčivým obradom vo Villa Tree, že je uctievaná ako svätá a mnoho ďalších vecí. Joan ich varovala, že sa vystavujú nebezpečenstvu tým, že ju súdia, poslanú od Boha. A predpovedala, že "do siedmich rokov Angličania stratia viac kolaterálu ako v Orléans; vo Francúzsku stratia všetko pre veľké víťazstvo, ktoré Boh dá Francúzom. Viem to zo zjavenia, ktoré som obdržal. Viem to tak isto, ako viem, že ste teraz predom mnou."

Výsluchy nevedli k cieľu a niektorí sudcovia začali o Joan myslieť priaznivo a dokonca jej signalizovali, aby počas výsluchu odpovedala, takže veliteľ anglickej posádky sa na nich rozzúril a hrozil, že ich hodí do Seiny. Cauchon preto vymenoval komisiu niekoľkých sudcov, ktorí ju následne vypočúvali s ním vo väzení. Jeden zo sudcov, Nicholas Loiseleur, predstieral, že Joan sympatizuje až do konca procesu a údajne jej radil, čo má robiť, aby ju zvedol k falošným odpovediam. Ale márne. Jana, vedená svätými, unikla všetkým nástrahám a nakoniec sa vždy obrátila na Boha a pápeža.

Jana veľmi túžila prijať Pánovo telo a ponúkli jej, aby sa zúčastnila omše, ak si vyzlečie mužský odev. Joan však odmietla.

Na otázku, či by sa podriadila cirkvi, odpovedala: "Úplne sa podriadujem, ale nemôžem poprieť pravosť vízií a zjavení, ktoré som mala a ktoré ku mne prišli od Boha." A na otázku: "Podriadujete sa pápežovi, kardinálom, arcibiskupom a biskupom? Áno alebo nie?" odpovedala, "podriadujem sa, ak to nie je proti nášmu Pánovi."

Tiež vyhlásila: "Ak som nevedomky urobila alebo povedala niečo, čo je v rozpore s kresťanskou vierou, nebudem na tom trvať a odvolám to." Sedemdesiat článkov obžaloby bolo zostavených, ale dvanásť z nich bolo nakoniec zachovaných:

I.) Jana tvrdí, že jej zjavenia pochádzajú od Boha, zatiaľ čo podľa úsudku sudcov sú vymyslené alebo pochádzajú od diabla.

2.) Janina správa o anjelovi, ktorý ju sprevádzal do Chinonu, je lož.

3.) Podľa jej výrokov Johanka rozoznáva anjelov a svätých, čo je trúfalosť.

4.) Tvrdí, že predvída budúcnosť, čo je povera a chvastanie.

- 5.) Tvrdí, že Boh jej prikázal nosiť mužské oblečenie, čo je rúhanie.
- 6.) Písala výhražné listy nepriateľom, čo je krvilačnosť.
- 7.) Odišla z domu bez súhlasu rodičov a previnila sa neposlušnosťou.
- 8.) Vyskočila z veže v Beaurevoir, čo je akt zúfalstva a pokus o samovraždu.
- 9.) Verí, že príde do raja, čo je trúfalá namyslenosť.
- 10.) On rozhoduje o tom, koho Boh miluje a nenávidí, čo je rovnaká nerest, ako podbod 9.
- 11.) Veria vo svoje hlasy, čo je modlárstvo.
- 12.) Nechce sa podriaďiť Cirkvi, čo je schizma.

Tieto dokumenty boli zaslané do Paríža na skúšku a certifikáciu tamojšou univerzitou. A táto univerzita, sympatická s Angličanmi, ich schválila, hoci o priebehu procesu nič nevedela.

Potom sa sudcovia márne snažili presvedčiť Joan, aby sa odvolala. Nakoniec bola predvedená pred veľké verejné zhromaždenie na cintoríne v Saint-Ouen, kde bola po dlhej kázni naposledy vyzvaná, aby sa podriadila. Ale Jana apelovala na Boha a pápeža, ako predtým. Potom jej sľúbili, že ju vyslobodia z reťazí a nechajú ju strážiť ženami, ak sa podriadi Cirkvi. Joan súhlasila. A nechali ju podpísať dlhý hárok obsahujúci výslovné zrieknutie sa celej misie a Joan, ktorá nevedela čítať, urobila svoju značku pod textom. A vyhlásili, že sa podriadila.

Joan mala na sebe ženské šaty. Ale po niekoľkých dňoch ju Cauchon opäť videl v mužskom oblečení a bola odsúdená ako heretická a odovzdaná svetskej moci, aby bola upálená.

SMRŤ

Johanke bolo stále dovolené vyznať a prijať Pánovo telo. To bolo 30. mája 1431. Potom si obliekli dlhý biely plášť, nasadili si vysokú čiapku s nápisom: "Kacír, odpadlík, modloslužobník." Vzali ju na námestie, kde pre ňu bolo pripravené lešenie s tabuľou: "Jana, ktorá sa nazývala pannou, klamárou, ničiteľkou, podvodníčkou, čarodejnicou, ktorá sa oddávala poverám, rúhala sa Bohu, zneužívala vieru v Ježiša Krista, myslela a konala opovážlivo, pestovala modlárstvo, bola vinná krvilačnosťou a neviazanosťou, vzývala diabla, páchala odpadlivosť, schizmatikov a herézy."

Keď stál na lešení, Nicholas Midy, autor dvanástich článkov, kázal textu: "Ak trpí jedna končatina, trpia s ňou všetky ostatné." Potom bola vyhlásená za vylúčenú z Cirkvi a odovzdaná svetskej moci a bola vzatá na hranicu. Cestou sa modlila tak vrúcne, že mnohí z prítomných sa nezdržali slz.

Keď prišli k pyre, Panna Mária požiadala brata Isambarda, aby jej priniesol kríž z neďalekého kostola, ktorý by mohla mať pred očami až do poslednej chvíle. Angličan, ktorý bol blízko a počul to, urobil jednoduchý kríž z dvoch kusov dreva a poslal jej ho; A prijala ho zbožne, pobožkala ho a skryla si ho do prs. Po chvíli jej kňaz priniesol kostolný kríž z kostola Najsvätejšieho Spasiteľa a podal jej ho; A vrúcne ho objala, až kým ju kat nepriviazal ku kolu.

Hoci to všetko netrvalo dlho, Angličania, ktorí sa nemohli dočkať jej smrti, boli netrpezliví a niektorí z nich kričali na kňaza, ktorý ju vyznal: "Hej, otče, zostaneme tu na obed?!" Keď sa Jana spovedala a všetko bolo pripravené na spálenie pyre, prosila dvoch kňazov, aby išli trochu ďalej, pretože oheň by im mohol ublížiť. A prosila len, aby jej držali kríž pred očami. A potom znova jasne a pevne vyhlásila, že hlasy sú od Boha a že ju neklamali a že všetko, čo urobila, bolo na Boží príkaz.

Potom bola pyré zapálená; a uprostred plameňov bolo počuť Pannu Máriu volať ku Kristovi a svätým nebies; Potom, skôr ako ju dym a planúce plamene zadusili, zvolala meno Ježiš naposledy tak hlasno, že ho bolo počuť na konci námestia, sklonila hlavu a vypustila svoju dušu.

Mnohí z prítomných boli touto podívanou zdesení a paralyzovaní a samotný kat ľutoval, že musel Joan popraviť takým krutým spôsobom. Tajomníka anglického kráľa Johna Tressarta, bolo počuť, ako si pri návrate povzdychol: "Sme stratení, svätca sme spálili!"

Joanin popol bol hodený do Seiny.

Za päť rokov francúzska armáda vpochodovala do Paríža, v roku 1449 do Rouenu a o niekoľko rokov neskôr už Angličania nezostali vo Francúzsku viac ako prístav Calais a dve ďalšie mestá.

Keď kráľ vpochodoval do Rouenu, nariadil preskúmanie procesu av roku 1456 bol rozsudok zrušený a Joan úplne rehabilitovaná.

Blahorečená bola v roku 1909 a svätorečená pápežom Benediktom XV. v roku 1920.

Springs:

Blahoslavená Johanka z Arku. Panna Orleanska, Knihotiskarna Cyrillo- -Methodějská V. Kotrba, Praha 1910; z francúzštiny preložil Petr Kopal

Timotheus Vodička: Kronika svätej Jany z Arku, Brněnská tiskárna, Brno 1947